

Připomínky auditorské společnosti PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o. k návrhu novely prováděcí vyhlášky č. 500/2002 Sb.

1. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

1. a) Možnost vykazování v milionech Kč - k § 5 (11)

Navrhujeme zavést možnost sestavení účetní závěrky v milionech Kč pro účetní jednotky s celkovými čistými aktivy nad 10 miliard Kč obdobně jako to upravuje § 4 (6) vyhlášky 501/2002 Sb. pro banky a jiné finanční instituce.

Navrhujeme doplnit text odstavce: 'Účetní jednotky s čistou částkou hodnoty aktiv deset miliard Kč a vyšší mohou vykazovat jednotlivé položky v celých milionech Kč.'

1.b) Vykazování srovnatelných údajů ve výkazu cash-flow a v příloze - k § 4 (5)

Srovnávací údaje jsou důležitým nástrojem k dosažení věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví (§ 7 (1) zákona o účetnictví). Proto doporučujeme doplnit požadavek na uvedení srovnatelných údajů ke všem položkám účetní závěrky, včetně přehledu o peněžních tocích a přílohy.

Navržené znění: 'Každá z položek účetní závěrky obsahuje též informaci o výši této položky uvedené za bezprostředně předcházející účetní období (dále jen „minulé účetní období“). V rozvaze (bilanci) se výše jednotlivých položek ...'

1. c) Zrušení požadavku na úředně ověřený překlad - k § 62 (6)c)

Doporučujeme zrušit požadavek na zveřejnění překladu konsolidované výroční zprávy včetně konsolidované účetní závěrky společnosti, která konsoliduje českou účetní jednotku, která využívá výjimky podle § 62 (5). Tento požadavek jde nad rámec minimálních požadavků sedmé direktivy a zbytečně zatěžuje české podnikatelské subjekty, nehledě na praktickou nerealizovatelnost tohoto požadavku u několikasetstránkových dokumentů velkých mezinárodních korporací. Zveřejnění konsolidované účetní závěrky v jednom z oficiálních jazyků EU je dostačující.

Navržené znění § 62 (6)c): 'konsolidovanou účetní závěrku podle písmene a) a konsolidovanou výroční zprávu podle písmene b) a zprávu auditora odpovědného za ověření této konsolidované účetní závěrky a konsolidované výroční zprávy konsolidující účetní jednotka zveřejní podle § 21a zákona; tyto účetní záznamy musí být zveřejněny v jazyce členského státu EU a'

1. d) Zrušení požadavku na vykazování vnitroskupinových transakcí - k § 67 e)

Nedává smysl požadovat zveřejnění informací, které jsou v konsolidované účetní závěrce eliminovány, tj. nejsou pro uživatele relevantní. Obdobně by mohl být vznesen požadavek na zveřejnění takovýchto informací za odštěpné závody, nebo divize účetní jednotky v samostatné účetní závěrce.

Navrhujeme zcela vypustit bod e)

1. e) Vykazování služeb poskytnutých auditorem - k § 39(9)

Některé auditorské společnosti poskytují své služby klientům prostřednictvím více než jedné společnosti, přičemž pouze jedna z nich provádí statutární audit. Navrhujeme, aby informace byly účetními jednotkami vykazovány jak za auditorskou společnost, tak za její sesterské společnosti (ve smyslu Směrnice o auditu EU).

Navržené znění: 'V další části přílohy uvede účetní jednotka odděleně informace o celkové odměně účtované za účetní období statutárním auditorem^{13c)} nebo auditorskou společností a/nebo její sesterskou společností za:

...
...

1. f) Zveřejnění transakcí se spřízněnými stranami - k § 39 (11)

Navržené znění § 39 (11): "*V další části přílohy uvede účetní jednotka transakce, které účetní jednotka uzavřela se spřízněnou stranou, včetně objemu takových transakcí, povahy vztahu se spřízněnou stranou a ostatních informací o těchto transakcích, které jsou nezbytné k pochopení finanční situace účetní jednotky, pokud jsou tyto transakce významné a nebyly uzavřeny za běžných tržních podmínek; informace o jednotlivých transakcích lze seskupovat podle jejich charakteru s výjimkou případů, kdy jsou samostatné informace nezbytné k pochopení dopadu transakcí se spřízněnou stranou na finanční situaci účetní jednotky;*"

Navržený odstavec požaduje, aby byly v příloze zveřejněny jen ty transakce se spřízněnými stranami, které jsou významné a nebyly uzavřeny za běžných tržních podmínek. V praxi je ale často obtížné jak pro účetní jednotku, tak pro auditora, posuzovat u každé jednotlivé významné transakce, zda se jedná o transakci uzavřenou za běžných tržních podmínek či nikoliv. Doporučujeme tedy část věty "*a nebyly uzavřeny za běžných tržních podmínek*" v odstavci § 39 (11) vypustit. Takovéto omezení požadavků na zveřejňování transakcí se spřízněnými stranami není povoleno ani Mezinárodními standardy účetního výkaznictví.

1. g) Ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Účtování o dlouhodobém majetku není jednoduchou záležitostí a vyžaduje uchovávat relevantní data na řadu let. Při současném stavu účetních předpisů (povinnost připravovat účetní závěrky podle IFRS pro veřejně obchodované společnosti a nemožnost vykazovat podle IFRS pro společnosti, které nejsou veřejně obchodovány) se stává, že společnosti přecházejí z vykazování podle IFRS na vykazování podle českých účetních předpisů. Pokud by pravidla pro oceňování dlouhodobého majetku byla významně odlišná, znamenalo by to výrazné praktické problémy pro řadu společností (například průběžné vedení a udržování více registrů dlouhodobého majetku).

1. g) Ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (pokračování)

V návrhu novely vidíme dvě významné oblasti pro sjednocení pravidel oceňování dlouhodobého majetku s IFRS:

1. Aktivace výpůjčních nákladů
2. Komponentní přístup

Navržené znění novely umožňuje aktivaci úroků namísto výpůjčních nákladů. Domníváme se, že aktivace by se měla týkat výpůjčních nákladů, a nikoliv pouze úroků.

Komponentní přístup k odepisování majetku by měl být účetním jednotkám umožněn jako jedno z variantních řešení, například stanovením: „V případě, kdy se životnost části drobného hmotného majetku výrazně liší od životnosti ostatních částí, lze pro tuto část stanovit odlišnou životnost pro účely odepisování (např. letecké motory).“

Pokud vyhláška nezakotví, nebo neumožní používat pro statutární účely postupy vycházející z výše uvedených principů, bude to znamenat značné komplikace při udržování daňové evidence pro společnosti obchodované na kapitálových trzích a další komplikace pro společnosti přecházející z IFRS na české účetní předpisy.

2. KLÍČOVÉ NÁMĚTY KE ZLEPŠENÍ

2. a) Opravy významných chyb minulých účetních období

Doporučujeme sjednotit přístup k opravám významných chyb minulých účetních období s účetními postupy pro banky a jiné finanční instituce (§ 30):

‘Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta z předchozích období

Položka „14. Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta z předchozích období“ obsahuje zisk za předchozí účetní období, který nebyl rozdělen, a ztrátu za předchozí účetní období, která nebyla uhrazena. Položka dále obsahuje změny účetních metod a opravy zásadních chyb nákladů a výnosů minulých účetních období (dále jen „opravy zásadních chyb“). V případě, že se nejedná o opravy zásadních chyb, vykazují se tyto opravy v příslušných položkách výkazu zisku a ztráty běžného období.’

Navrhujeme doplnit odstavec s textem odpovídajícím úpravě z vyhlášky 501 (viz výše).

2. b) Zrušení aktivace zřizovacích výdajů v účetnictví - k § 6

Navrhujeme zrušit aktivaci zřizovacích výdajů. Jedná se o položku, která do budoucna nepřináší společnosti žádné benefity a její postupné odepisování nemá ekonomickou oporu. Dále je to položka, která jednoznačně nesplňuje definici aktiva, jak jí rozumí současná účetní teorie a IFRS.

Navrhujeme zcela vypustit odstavec (3)a) paragrafu 6 a dále vypustit termín ‘zřizovací výdaje’ z první věty odstavce (1).

3. OSTATNÍ

3. a) Vymezení součástí ocenění dlouhodobého majetku - k § 47(2)

Jako náklady, které nejsou součástí ocenění dlouhodobého majetku, jsou taxativně uvedeny daně spojené s pořízením dlouhodobého majetku, které zákon o daních z příjmů neuznává za výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a dále daň z převodu nemovitostí a daně zaplacené v zahraničí při pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku.

Domníváme se, že tyto náklady by měly být uznány jako součást ocenění, pokud jsou spojené s pořízením majetku, neboť jde o náklady nutné a tudíž účelně vynaložené pro využívání tohoto majetku a splňují tak obecnou náplň pojmu pořizovací cena.

Navrhujeme zcela vypustit bod (2)e)

3. b) Nejasná formulace vlastních nákladů - k § 47(8)

Navrhujeme přeformulovat § 47(8), aby byl jednoznačnější a lépe srozumitelný.

Navržené znění: 'Vlastními náklady se rozumí podle § 25 odst. 4 písm. d) zákona veškeré náklady bezprostředně související s vytvořením dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku vlastní výrobou nebo jinou činností. Dále se vlastními náklady rozumí nepřímé náklady správního charakteru, pokud vytvoření majetku je proces trvající déle než dvanáct měsíců.'

3. c) Číslování řádek rozvahy a výkazu zisku a ztráty - k § 4 (2)

Dáváme ke zvážení, zda je nutné požadovat, aby účetní jednotky navíc, k označování řádků názvem položky, musely řádky rovněž označovat písmeny a římskými a arabskými číslicemi. Při vynechávání nulových řádků nám připadá požadavek na číslování nadbytečný a nelogický.

Navržené znění:

'(2) Položky rozvahy (balance) a výkazu zisku a ztráty se označují názvem položky. Položky lze členit na podpoložky.

(3) Položky rozvahy (balance) a položky výkazu zisku a ztráty, které jsou v této vyhlášce vpředu označeny arabskou číslicí, mohou být sloučeny, ... '